

CORAZ
LEPSZA

ZIELEŃ

DZIĘKI TWOIM OPINIOM

ZAZIELEŃMY ULICĘ OSTROBRAMSKĄ

Raport z konsultacji społecznych
dotyczących ulicy Ostrobramskiej

realizowanych
w ramach projektu
Zielone Ulice

O PROJEKCIE

Ten raport podsumowuje najważniejsze tematy, które mieszkańcy poruszyli w konsultacjach ulicy Ostrobramskiej.

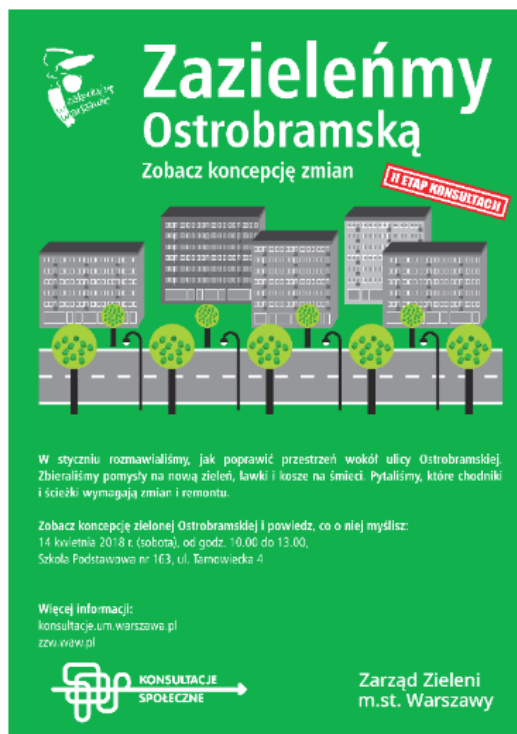
Znajdziesz w nim też skrócony opis projektu koncepcyjnego nowego zagospodarowania ulicy.

Koncepcja zmian ulicy Ostrobramskiej powstała w ramach większego projektu "Zielone ulice", obejmującego w sumie kilkadziesiąt ulic. Wykonawcy wszystkich projektów zostali wyłonieni zgodnie z procedurami przetargowymi przez Zarząd Zieleni.

Projekt Zielone Ulice obejmuje nie tylko tereny pasów drogowych, lecz również powiązane z nimi tereny zieleni. Najpierw przeprowadziliśmy analizę obecnego zagospodarowania ulic oraz planowanych inwestycji. Potem zebraliśmy potrzeby użytkowników ulic, co pozwoliło nam odkryć potencjał terenów, o których mowa. Wreszcie stworzyliśmy koncepcję nowego zagospodarowania ulic.

Nowe koncepcje mają służyć podniesieniu jakości przestrzeni i poprawie jakości zieleni.

Koncepcja w zakresie zagospodarowania pasów drogowych zielenią będzie wykonana przez Zarząd Zieleni m.st. Warszawy w kolejnych latach jako element realizacji idei Milion Drzew Dla Warszawy

Rozmowa o Ostrobramskiej odbyła się w ramach konsultacji Zazielenimy ulice Pragi-Południe

PRZEBIEG KONSULTACJI

Konsultacje społeczne składały się z dwóch etapów.

Etap I polegał na **zbieraniu wniosków do diagnozy**. Uwagi mieszkańców służyły projektantom do stworzenia projektu koncepcyjnego przestrzeni ulicy. Wnioski można było zgłosić drogą e-mailową, pocztą oraz za pomocą formularzy na spotkaniu konsultacyjnym.

Spotkanie diagnostyczne odbyło, 3 lutego 2018 (sobota), w godz. 10.00-13.30, ul. Tarnowiecka 24

Etap II dotyczył zbierania uwag do koncepcji. Uwagi można było zgłaszać drogą e-mailową, pocztą oraz podczas spotkania.

Spotkanie obejmujące prezentację koncepcji i zbieranie uwag odbyło 14 kwietnia (sobota) 10.00-13.00, w Szkole Podstawowej nr 163, ul. Tarnowiecka 4.

Szczegółowy opis akcji informacyjnej i przebiegu konsultacji znajduje się w osobnym dokumencie. Link do niego znajdziesz w ramce na końcu raportu.

UWAGI Z PIERWSZEGO ETAPU KONSULTACJI

Podczas I etapu konsultacji zebrano liczne pytania, uwagi i postulaty dotyczące zagospodarowania ulicy. Wypowiedzi uczestników konsultacji zostały przepisane i pogrupowane, a te o zbliżonej treści zostały sprawozdane łącznie.

ZIELEŃ

- Nasadzić niską zieleń na odcinku Ostrobramskiej 90 – 100.
- Odcinek od ul. Zamienieckiej do ulicy Grenadierów po stronie parzystej – brakuje wysokich dużych drzew, po remoncie ciągu rowerowego pozostały tylko pojedyncze drzewa.
- Zielone kładki (m.in. Ostrobramska 20) i zielone przystanki.
- Dodatkowa zieleń przy Rawarze (Ostrobramska 30).
- Uzupełnić szpalery drzew, nasadzenie zastępcze (Ostrobramska 101)
- Oddzielić zielenią (max 2m) ciągi piesze i rowerowe od jezdni (Ostrobramska 101)
- Nie sadzić drzew na górkach.
- Nasadzenie drzew w pasie dzielącym ulicy Ostrobramskiej, uzupełnić drzewami ubytki w aktualnych szpalerach.
- Nasadzenie drzew i krzewów przed DECATHLON
- Mieszkańcy Witolina chcą ciszy. Nasadzenia pozwalają na zapewnienie spokoju i ciszy.
- Potrójny szpaler drzew: z jednej i drugiej strony oraz w pasie rozdzielającym
- Więcej zieleni wzdłuż bloku przy Łukowskiej 5 szczególnie naprzeciwko klatek 1-2. Łukowska – ruchliwa ulica, miejsca wypoczynku – po przeciwnej stronie bloku przy tzw. Sosenkach.
- Uzupełnienie lub wymiana zieleni – drzewek, krzewów na odcinku posesji Ostrobramska, odgródzenie stacji benzynowej (nr 97 i nr.83) i sklepu od ulicy wysoką zielenią.
- Uzupełnienie zieleni na odcinku od ul. Międzyborskiej do Poligonowej i Grenadierów. Rosnące tam kasztany nie chorowały – należy zadbać i uzupełnić
- Wały ziemne z zielenią.
- Dodać zieleń na okolice Filomatów.
- Plan maximum to: wykonanie zielonych ekranów akustycznych przy samej jezdni po obu stronach (ekrany o wys. ok. 3m, obrośnięte pnączami) -pozwoli to na zmniejszenie hałasu od ul. Ostrobramskiej.
- Ogrody wertykalne na wybranych częściach bloków (okolice Łukowskiej), sadzenie krzewów i niższych drzew tuż pod balkonami na parterze, między blokami tam gdzie są stare betonowe place zabawa zaaranżować przestrzeń do pikników, spacerów i zabawy na trawie. Ogrody wertykalne na wielkich obiektach handlowych.
- Nasadzenia/uzupełnienie drzew wzdłuż ulicy w kierunku centrum, od ul. Rodziewiczówny do Grenadierów - stanowiąby one ekran dźwiękoszczelny. Podobnie działają kasztanowce rosnące na ul. Ostrobramskiej od Grenadierów do al. Stanów Zjednoczonych.

UWAGI Z PIERWSZEGO ETAPU KONSULTACJI

- Zasadzenie klonów, lip lub innych drzew liściastych o dużej zdolności wychwytywania zanieczyszczeń z powietrza.
- Zasadzenie krzewów i drzew kwitnących na os. Ostrobramska - takich jak Kalina wonna (*Viburnum farreri*) czy różne rodzaje lilaków (chiński, zwisłokwiatowy, potrójny) oraz krzewów i drzew kwitnących w późniejszych miesiącach roku.
- Ścieżkę przy bloku Ostrobramska 78 obsadzono drzewkami tworząc alejkę. Taka alejka ciekawie by wyglądała również w innych miejscach osiedla
- Ulica Tarnowiecka tworzy główną oś Pn-Pd osiedla mogłaby być Atrakcyjnym Centralnym Deptakiem - aleją.
- Przed sklepami „Topaz” i „Biedronka” proponuję postawić donice z sezonowymi roślinami ciepłolubnymi.
- Posadzenie orzecha włoskiego (Osiedle Ostrobramska)
- Nasadzić podwójny szpaler lip gatunku *Tilia tomentosa* Varsaviensis - od tzw. „węzła Marsa” do węzła „Kinowa/Stanów Zjedn.” - w pasie rozdzielającym jezdnie, dorodnymi wysokimi drzewami o obwodzie minimum 45-50 cm, wielokrotnie szkółkowanymi.
- Nasadzić po stronie południowej - na odcinku od ul. Fieldorfa do ul. Rodziewiczówny - w pasie zieleni różnorodne krzewy [+ dorodne wysokie drzewa o obwodzie minimum 45-50cm] w celu odizolowania wizualnego i akustycznego od jezdni.
- Poszerzyć tereny zielone o przestrzenie wyłączone z ruchu - np. przy skrzyżowaniu Grenadierów/Poligonowa.
- Nasadzić drzewa i krzewy po stronie południowej - pomiędzy Poligonową i Filomatów - w ten sposób by ukryć wizualnie wielkopowierzchniowy sklep sportowy oraz zakłady przemysłowe.
- Proponuje zasadzenie krzewów i drzew (np. kasztanowców) zaczynając od kładki przy bloku Ostrobramska 132, potem wzdłuż Ostrobramskiej przez numer 136 a kończąc dopiero na górcie wiaduktu nad ul. Al. Stanów Zjednoczonych a w pasie zieleni rozdzielającym pasy zasadzenie krzewów.
- Pomiedzy blokami Łukowska 4 i Witolińska 5 na Os. Ostrobramska sosna i jodła, w tej lokalizacji jest miejsce na mały park z tego typu drzewostanem oraz z małą zdrojową tężnią solankową, działającą w ciepłych miesiącach roku.
- Ograniczenie nasadzeń wieloletnich dz. ew. 6/9 KW WA6M/00396318/3 oraz dz.ew. 6/10 KW WA6M 00396319/0. Obie działki, do których Spółdzielnia posiada tytuł prawny są terenami inwestycyjnymi, do których może być w przyszłości realizowana droga dojazdowa.
- Nasadzenie krzewów przed linią drzew patrząc od strony osiedla Ostrobramska (78-84)-Derenie np czerwone i żółte odmiany. Klony straszliwie chorują,, może wymiana na Lipę holenderską 'Euchlora'? .Między krzewami mogłyby rosnąć trawy (np. Miskanty), dające osłonę także zimą. Na pasie zieleni łąkę kwiatną np .na wysokości przystanków na wysokości Promenady lub kwiatów cebulowych. Pomiedzy drzewami trawy i krzewy, różne gatunki przydatne dla ptaków. Od strony Promenady uzupełnienie drzew, może Lipy lub Płatana.

UWAGI Z PIERWSZEGO ETAPU KONSULTACJI

MAŁA ARCHITEKTURA

- Psi park (duży) , wygodniejsze schody (Ostrobramska 20) .
- Ławki zachęcające do siedzenia.
- Odsunąć od krawężnika dwa kosze i ławkę.
- Zegary na wiatkach wyświetlające czas.
- Za dużo koszy na śmieci na przystankach tramwajowych przeważnie 4.
- Uporządkować ulicę: zlikwidować zawalidrogi, stare kioski, kontenery itp.
- Miejsce do ćwiczeń , bezpieczne utwardzenie, teraz – błoto i ziemia (Łukowska 5)
- Kosze po przeciwnej stronie bloku oraz ulicy (Łukowska 5).
- Ławki na odcinku zakładów Rawar ławki proste bez oparcia.
- Pomędzy ścieżką rowerową a chodnikiem były zacienione ławki. Na odcinku od (Ostrobramska 9 , 10), postawienie ławek od nr 100 do 124.
- Ławki i kosze (Międzyborska i Grenadierów).

ORGANIZACJA RUCHU, CIĄGI KOMUNIKACYJNE

- Chodnik do remontu od budynku Polsatu do wylotu Rodziewiczówny.
- Przejście dla pieszych przez wylot ulicy dojazdowej do parkingu promenady.
- Należy uwzględnić przy krzewach wzajemną widoczność rowerzystów i pieszych, zgodnie z rowerowymi standardami.
- Odcinek między wjazdem do zajezdni a wyjazdem z KING CROSS dotyczy pasa zieleni między chodnikiem i drogą rowerową a ogrodzeniem, permanentnie parkują samochody pracowników zajezdni, powinny być krzewy.
- Chodnik na odcinku od ul. Kinowej do ul. Poligonowej wymaga pilnej wymiany
- na odcinku Grenadierów-Stanów Zjednoczonych brak drogi rowerowej po stronie północnej. Przy okazji należałoby położyć nowy chodnik w tym miejscu.
- w razie możliwości zastąpienie kładki przy ul. Motorowej przejściem/przejazdem rowerowym ze światłami – jak na Czerniakowskiej róg Chełmskiej.
- Likwidacja metalowych barierek w pasie rozdzielającym.
- Stworzyć przejście dla pieszych na poziomie jezdni: pomiędzy kładką a przystankiem ZTM CH PROMENADA 02, Poligonowa/Grenadierów.
- Stworzyć niezależny chodnik po stronie północnej - pomiędzy ul. Zamieniecką i ul. Filomatów - wzdłuż drogi serwisowej (w ciągu chodnika od strony zach.) oraz nasadzić drzewa i krzewy.

INNE

- Unikajmy i walczmy z wyspami ciepła.
- Zewnętrzna kawiarnia-lodziarnia w okolicach sklepu Topaz.
- Studzienka odpływowa Łukowska 15 i Ostrobramska 80.

UWAGI Z DRUGIEGO ETAPU KONSULTACJI

Podczas II etapu konsultacji zebrano bardzo następujące uwag, pytania, opinie dotyczące proponowanych rozwiązań projektowych. Wypowiedzi uczestników konsultacji zostały przepisane, pogrupowane, a te o zbliżonej treści zostały zapisane łącznie.

ZIELEŃ

- Na odcinku od Rodziewiczówny do kładki naliczyłam 22 drzewa, w lepszej lub gorszej kondycji, ale dające tlen, u Państwa 18? Czemu wycinać drzewa puszczone liście, przecież wycinki można dokonać za czas jakiś, jak drzewo uschnie.
- Przy skrzyżowaniu Ostrobramskiej z Rodziewiczówny na pasie zieleni proponują państwo wysokie krzewy powyżej 1m. Po pierwsze dopiero zostały usunięte, po drugie przy samym skrzyżowaniu ograniczają mocno widoczność więc to trochę dziwne proponować w tym miejscu coś takiego, rozumiem trawa, byliny lub niskie krzewy, ale na pewno nie powyżej metra.
- Na pasie zieleni od strony osiedla 26 drzew naliczyłam na projekcie 24?, od strony Promenady 8 drzew i 29 Krzewów/ Drzewek Oliwnika. Po północnej stronie od strony bloków tylko 5 drzew? Dlaczego nie ma nasadzeń od strony Aura sky? Nowy budynek to pewnie nowych 500 samochodów, drzewa wzdłuż Ostrobramskiej stanowiły całość Alei, czemu nie uzupełnić brakujących drzew wzdłuż tej inwestycji.
- Stworzenie tzw. "zielonej ściany" z krzaków powyżej 1m + więcej drzew liściastych. Krzaki zasadzić wzdłuż wzniesienia przy ulicy zaczynając od kładki kończąc na ślimaku wjazdowym + drzewa za nimi, aby odgrodzić bloki, choć trochę od hałasu i spalin, niestety bloki zostały zbudowane zbyt blisko ulicy a ruch jest coraz większy.
- Wnioskuje o ochronę tej zieleni na następne 100 lat z zakazem wycinki.

ZIELEŃ GATUNKI

- Wzdłuż ścieżki w kilku miejscach przepięknie kwitnie bez, tworzy ładną ścianę, nie jestem pewna, ale w tych miejscach planowana jest trawa np przy kładce. Dlaczego skoro rośliny mają się tam dobrze, nie dosadzić innych kolorów? a w innych miejscach np Lilaka Meyera? Przepięknie wygląda w okolicy Ronda Mościckiego. (Ostrobramska od strony Południowej na odcinku od Rodziewiczówny do Fieldorfa (po stronie Promenady).
- Z drugiej strony od skrzyżowania z Fieldorfa na pasie zieleni rosną Tawuły, według projektu mają być nowe nasadzenia? Przed poprzednią zmianą skrzyżowania rosły tam Tamaryszki. Czy tawuły które ładnie się przyjęły będą zniszczone czy jest to odmiana, która nie wyrośnie ponad metr? (Ostrobramska od strony Południowej na odcinku od Rodziewiczówny do Fieldorfa (po stronie Promenady).

UWAGI Z DRUGIEGO ETAPU KONSULTACJI

CIĄGI KOMUNIKACYJNE

- Planowana jest ścieżka rowerowa, przecież ta istniejąca po północnej stronie nie jest bardzo intensywnie oblegana? (Ostrobramska od strony Południowej na odcinku od Rodziewiczówny do Fieldorfa (po stronie Promenady).
- Droga rowerowa w kierunku węzła przy ul. Kinowej nie jest poprowadzona w kierunku al. Stanów Zjednoczonych - należy ją poprowadzić także na północ, by uniknąć poruszania się rowerzystów po chodniku.
- Przy przystanku Przyczółek Grochowski promień skrętów pomiędzy drzewami może nie być prawidłowy. Do tego prowadzenie drogi rowerowej pomiędzy drzewami może mieć zły wpływ na systemy korzeniowe. Lepszym wyjściem byłoby przeprowadzić ją po południowej stronie przejścia nadziemnego.
- Za w/w przystankiem (przystanek Przyczółek Grochowski) droga rowerowa koliduje z okienkiem kiosku - koniecznym jest jego przesunięcie głębiej w działkę pasa drogowego, tak by zapewnić widoczność wzajemną.
- Pomiędzy ul. Międzyborską i Grenadierów należy przewidzieć połączenia z drogą dojazdową w kierunku ul. Betonowej, najlepiej obok chodnika.
- Przy ul. Białawieskiej droga rowerowa zajmuje przestrzeń chodnika, do tego nie jest połączona z ul. Białawieską - rowerzyści będą się poruszać chodnikami.
- Od ul. Filomatów do ul. Zamienieckiej droga rowerowa powinna zostać poprowadzona przez strefę zamieszkania (asfaltowa droga dojazdowa), zamiast być włączoną do chodnika. Na tym samym odcinku zbędny jest chodnik z uwagi na uprzednio wskazaną strefę zamieszkania. Obecny układ dróg rowerowych powinien zostać zachowany. Nie należy likwidować istniejących trawników przed domkami jednorodzinnymi.
- Od CH Promenada do ul. Marii Rodziewiczówny droga rowerowa powinna zostać poprowadzona po jezdni technicznej - przy jezdniach samochodowych należy zaprojektować zieleń. Proponowany wariant tworzy kolizje między rowerzystami a pieszymi.
- Przed ul. Marii Rodziewiczówny należy zaprojektować włączenie do skrzyżowania - umożliwić kontynuację jazdy przejazdem rowerowym. Prace powinny być skorelowane z projektem połączenia ul. Marii Rodziewiczówny i Jana Nowaka-Jeziorańskiego. Za ul. Marii Rodziewiczówny należy zapewnić ciągłość drogi rowerowej, tak jak ma to dziś miejsce.
- Na wszystkich wjazdach należy w miarę możliwości zaprojektować wyniesione przejścia dla pieszych i przejazdy rowerowe.

JAKIE ZMIANY PLANUJEMY?

Przestrzeń ulicy Ostrobramskiej objęta opracowaniem uszczegółowionej koncepcji zagospodarowania została zaprojektowana z myślą o stworzeniu przyjaznej, atrakcyjnej wizualnie przestrzeni zarówno z perspektywy pieszych i rowerzystów jak i kierowców przejeżdżających samochodów.

Koncepcja ulicy Ostrobramskiej zakłada:

- uzupełnienie istniejących szpalerów drzew oraz wprowadzenie nowych gatunków drzew i krzewów ozdobnych, o różnych pokrojach i charakterystyce, które urozmaicą wizualnie przestrzeń ulicy;
- wprowadzenie tam, gdzie jest to możliwe, krzewów izolujących ciągi piesze i rowerowe od ruchu samochodowego;
- uzupełnienie sieci ścieżek rowerowych biegnących wzdłuż ulicy Ostrobramskiej, w miejscach, gdzie jest to konieczne;
- wprowadzenie rozwiązań minimalizujących koszty utrzymania terenów zieleni przy ulicy, poprzez zastąpienie trawników krzewami i roślinami okrywowymi odpornymi na warunki miejskie.

Teren objęty opracowaniem uszczegółowionej koncepcji zagospodarowania stanowi przestrzeń publiczną obejmującą wnętrze ulicy Ostrobramskiej wraz z terenami przylegającymi do pasa drogowego oraz powiązania z sąsiednimi terenami zieleni - planowanymi bądź istniejącymi.

Tak zaprojektowane wnętrze ulicy ma na celu wykreowanie przyjaznej a zarazem spójnej przestrzeni, atrakcyjnej dla mieszkańców, przechodniów czy rowerzystów. Celem projektu jest ponadto stworzenie kompozycyjnej całości z innymi terenami zieleni w okolicy.

Zaproponowane rozwiązania nawiązują charakterem do istniejących uwarunkowań przestrzennych, uwzględniają i podkreślają istniejące otwarcia widokowe, zapewniające możliwość „dalszego wglądu” w osiedle z poziomu ulicy. Zachowane zostały osie widokowe oraz kompozycyjne, uwzględniono istniejące już w przestrzeni ulicy nasadzenia. Wprowadzone zmiany korespondują z charakterem ulicy, wielkomiejskiej arterii prężnie rozwijającej się dzielnicy mieszkaniowej. Ulica Ostrobramska w ostatnich latach przechodzi metamorfozę, stała się główną ulicą handlową Gocławia, jednocześnie łączy ze sobą dwie największe ulice łączące Pragę z lewobrzeżną częścią Warszawy. Przy bardzo dynamicznym rozwoju zabudowy handlowej obserwuje się także wzmożone zainteresowanie deweloperów budujących nowe budynki mieszkalne.

Założenia, które brano pod uwagę przy opracowaniu koncepcji to z jednej strony charakter przestrzeni przede wszystkim komunikacyjny - szybkie przemieszczanie się samochodów (ulica główna ruchu przyspieszonego, maksymalna dopuszczalna prędkość 80 km/h), zatrzymujących się na nielicznych światłach, ścieżki rowerowe o charakterze tranzytowym. Z drugiej strony – ulica o charakterze mieszkaniowym z przylegającymi domami, podwórkami, nawet ogródkami. Ul. Ostrobramska to miejsce codziennego ruchu mieszkańców, związanego z komunikacją miejską, a także rekreacja. Przestrzeń ta wykorzystywana jest przez mieszkańców do spacerowania, wyprowadzania psów, wyjść do pobliskich lokali handlowych.

Zaproponowane rozwiązania uwzględniają istniejące w przestrzeni elementy zagospodarowania m.in. przebieg ciągów komunikacji pieszej i rowerowej, lokalizację przystanków komunikacji miejskiej czy lokalizację budynków usługowych - potencjalnych miejsc przemieszczania się i przebywania ludzi w przestrzeni publicznej.

JAKIE ZMIANY PLANUJEMY?

Główne działania projektowe to uzupełnienie alei drzew kasztanowcami oraz wprowadzenie pod nimi rabat z pnączy, których zadaniem jest zadarnienie zacienionych powierzchni pod koronami drzew.

Na wysokości kładki pieszej znajdującej się na terenie odcinka proponuje się stworzenie skweru pomiędzy budynkami mieszkalnymi. Miejsce to może być wykorzystywane zarówno to oczekiwania na transport komunikacji miejskiej, ale też jako plac dla mieszkańców do spotkania się i spędzania wspólnie czasu.

Koncepcja zagospodarowania zakłada utworzenie czytelnych powiązań pomiędzy terenami zieleni tzw. „zielonych łączników” w skali miasta. W skali ulicy uatrakcyjnienie przestrzeni następuje poprzez nasadzenia krzewów kwitnących oraz utworzenie zatoczek z ławkami przy ścieżkach rowerowych czy miejsc do oczekiwania na autobus w cieniu rzucanym przez drzewa. Ulica Ostrobramska swoją stylistyką i charakterem przypomina drogę szybkiego ruchu, ze zróżnicowaną zabudową, wielorakością form i stylistyki, dużą ilością koloru, reklam. Czynniki te sprawiają, że przestrzeń odbierana jest jako chaotyczna. Głównym zamysłem koncepcji jest zintegrowanie za pomocą zieleni ulicy oraz połączenie jej z terenami sąsiednimi.

W celu ujednoczenia ulicy, głównym zabiegiem było uzupełnienie istniejących liniowych układów roślinności. Założenia alejowe znajdujące się wzdłuż fragmentów ulicy zostały uzupełnione drzewami gatunków analogicznych do zastanych. Pas rozdziału jezdni, zaprojektowano jako szpaler jednogatunkowy w miejscach najwęższych, natomiast tam, gdzie pozwalała na to szerokość wprowadzono nasadzenia drzew i krzewów o różnych pokrojach i gabarytach. Wzdłuż ulic, chodników oraz ścieżek rowerowych zaprojektowano jednogatunkowe nasadzenia krzewów i roślin okrywowych. Duże grupy spójnych nasadzeń wprowadzają w przestrzeń ład i efekt spójności. Powtarzające się kombinacje roślin na długich odcinkach ulicy łączą wizualnie jej poszczególne partie. Wchodząc terenami zieleni w otaczającą ulicę osiedla, można będzie osiągnąć efekt spójnej przestrzeni zielonej oraz połączyć ze sobą sąsiadujące tereny.

Do nasadzeń niskich zaproponowano łatwe w utrzymaniu, niewymagające krzewy, odporne na przesuszenie i warunki miejskie. Istniejące ciągi drzew proponuje się uzupełnić takimi samymi gatunkami. Pas rozdziału jezdni w miejscach wystarczająco szerokich zaprojektowano nowe drzewa opierając się na gatunkach istniejących, czyli kasztanowcach, klonach, lipach. W miejscach, gdzie pozwalało na to zagospodarowanie, wprowadzono wydzielenie stref żywopłotami formowanymi z grabu pospolitego.

W celu wprowadzenia w pas ulicy nowej funkcji, przy chodnikach i ścieżkach rowerowych wprowadzone zostały zatoczki z ławkami na których można odpocząć. Przy przystankach autobusowych proponowane jest wprowadzanie przestrzeni z większą ilością miejsc siedzących oraz drzew i elementów zacieniających. Miejsca oddalone od jezdni, sąsiadujące z zabudową wielorodzinną należy kształtować tak, by tworzyć miejsca aktywizujące lokalną społeczność do wspólnych aktywności. Należy w tym celu przekształcać martwe przestrzenie w niewielkie place i skwery z atrakcyjną małą architekturą.

JAKIE ZMIANY PLANUJEMY?

Na potrzeby koncepcji ulicę Ostrobramską podzielono na 4 odcinków różniących się pod względem otaczającej ulice tkanki urbanistycznej oraz istniejącej roślinności.

Wszystkie odcinki spajają powtarzające się gatunki drzew, krzewów oraz roślin okrywowych, jednak na każdym odcinku kompozycje z nich tworzą nieco inny, indywidualny charakter.

Odcinek I – od Alei Stanów Zjednoczonych do ulicy Grenadierów

Odcinek ten charakteryzuje się dobrze zachowaną roślinnością. Szczególnie atrakcyjnym elementem są tutaj aleje kasztanowców pospolitych znajdujące się po obu stronach ulicy. Pas rozdziału jezdni kształtują grupy tamaryszków. Fragmentami, strefy piesze od jezdnych wydzielone są gęstym żywopłotem swobodnym z berberysu.

Rysunek 1. Plac - miejsce spotkań

Pas rozdziału, w którym znajdują się poprzerywane grupy tamaryszków uzupełniono szpalerem lip, natomiast pod nimi przestrzeń wypełniono rabatą różaną. Nasadzenia róż pojawiają się również w przestrzeniach zielonych towarzyszącym zjazdom z ulic oraz skrzyżowaniom.

Żywopłot znajdujący się w okolicy zjazdu na ul. Poligonową należy uzupełnić grabem pospolitym i prowadzić w formie żywopłotu formowanego.

Odcinek II – od ulicy Grenadierów do ulicy Zamienieckiej/Fieldorfa Niła

W niedalekim sąsiedztwie kładki rowerowej znajduje się istniejący pawilon z funkcją usługową.

Proponuje się zmianę strony, z której obsługiwany jest kiosk w celach bezpieczeństwa. Od strony ulicy dostęp ograniczony zostanie żywopłotem formowanym. Obsługa prowadzona będzie od strony osiedla.

Ponadto, aby podnieść estetykę obiektu i otoczenia, proponuje się wykonanie nowej elewacji budynku. Proponowane materiały to drewno, panele stalowe lub alucobond. Poniżej przedstawione zostały przykłady referencyjne nowoczesnych pawilonów usługowych:

Tereny zieleni przy ul. Poligonowej rozpoczyna powierzchnia z trawnikiem, na której zaprojektowano drzewa o różnych wielkościach i pokrojach. Pod drzewami zaprojektowano grupy atrakcyjnie kwitnących krzewów.

Przestrzeń znajdujące się w bezpośrednim towarzystwie kładki rowerowej zaprojektowano jako rabaty z wysokimi oraz niskimi krzewami – dostosowanymi odpowiednio do wysokości elementu.

W bliskim sąsiedztwie kładki rowerowej zaprojektowano niewielki skwer z miejscami przystosowanymi dla osób oczekujących na autobus. Miejsce to ma za zadanie zapewnić zacienioną przestrzeń dla osób korzystających z komunikacji miejskiej oraz poprawić wizualny odbiór przestrzeni.

Stan zdrowotny drzew w nasadzeniach alejowych oceniono jako mniej satysfakcjonujący, niż na pierwszym odcinku. W celu poprawienia tego stanu, drzewa wskazane jako najgorszy stan należy usunąć i zastąpić nowymi, natomiast pozostałe poddać pielęgnacji. Przestrzeń puste należy uzupełnić drzewami klonu pospolitego.

JAKIE ZMIANY PLANUJEMY?

Granice pasa drogowego zamknięto zaprojektowanymi żywoplotami formowanymi i swobodnymi.

Pas rozdziału, tam, gdzie pozwalała na to wystarczająca ilość miejsca oraz układ sieci wypełniono szpalerem lip. Na wysokości ul. Filomatów ze względu na wystarczającą powierzchnię, wprowadzono drzewa w swobodnym układzie o różnych gabarytach i pokrojach, natomiast pod nimi zaprojektowano wysokie krzewy charakterem nawiązujące do tamaryszków.

Wszystkie wolne od utwardzenia terenu przestrzenie wypełniono różami bądź krzewami okrywowymi bez cierni i kolców w przypadku sąsiedztwa ze ścieżką rowerową.

Wzdłuż ścieżek rowerowych i ciągów pieszych zaprojektowane zostały zatoczki z ławkami do odpoczynku dla rowerzystów i osób spacerujących

Odcinek III – od ulicy Zamienieckiej/Fieldorfa Nila do ulicy Rodziewiczówny

Na wysokości kładki pieszej zmiana zagospodarowania związana jest z planowaną rozbudową centrum handlowego. W związku z tym, stworzono swobodne przejście z przystanku w formie placu przed obiektem z drzewami rosnącymi w nawierzchni. Zadbano również o względy bezpieczeństwa za pomocą wyniesionych przejazdów pod centrum handlowym.

Pas rozdziału jezdni na tym odcinku charakteryzuje się największą szerokością w stosunku do ciągu całej ulicy Ostrobramskiej. Oprócz uzupełnienia alei klonów pospolitych zaproponowano tutaj pasy wysokich krzewów kwitnących oraz wypełnienie najniższego poziomu różami okrywowymi.

Projekt drogowy przewiduje poszerzenie pasów ruchu na ul. Ostrobramskiej oraz stworzenie dodatkowego pasa ruchu do zjazdu na skrzyżowanie z ul. Marii Rodziewiczówny. Zmiana ta jest projektowana kosztem pasa zieleni, jednak jest ona uzasadniona ze względu na znaczną poprawę warunków drogowych w tym miejscu.

Odcinek IV – od ulicy Rodziewiczówny do al. Gen. B. Wieniawy Długoszowskiego

Odcinek zaczynający się od ul. Marii Rodziewiczówny charakteryzuje się najmniejszą powierzchnią przestrzeni zielonych w ciągu całej ulicy. Nasadzenia poprowadzono tutaj w sposób analogiczny do innych wąskich odcinków w projekcie tj. wprowadzenie szpaleru drzew oraz podsadzenie ich różami ozdobnymi.

Odcinek ten swoim zakresem obejmuje również fragment atrakcyjnego przyrodniczo terenu – ciek Nowa Ulga. W miejscu wglądu z ulicy na te tereny, celowo nie zostały zaprojektowane szpalery drzew, aby zapewnić powiązania widokowe. Teren sam w sobie proponuje się pozostawić do naturalnej sukcesji gatunków rodzimych, a tereny z roślinnością niską wykorzystywać jako miejsca pikników i wypoczynku.

Teren znajdujący się wewnątrz ronda Mościckiego również został uatrakcyjniony nowymi roślinami. Centrum założenia wypełniono drzewami o różnych wielkościach, natomiast skarpy znajdujące się przy ciągach pieszych wypełniono różami okrywowymi.

PODSUMOWANIE I WIĘCEJ INFORMACJI

Wszystkie wytyczne dotyczące zarówno nowej, jak i istniejącej już zieleni zostały uwzględnione w koncepcji, a wskazane newralgiczne miejsca poddano szczegółowej analizie. W projekcie znalazły się także sugestie mieszkańców dotyczące projektowanych zmian w zakresie ciągów komunikacyjnych, takie jak naprawa i przebieg sieci chodników, oraz proponowane elementy małej architektury. Koncepcja uwzględnia przebieg zaprojektowanego w 2017 na zlecenie ZDM ciągu pieszo-rowerowego. Zgodnie z zaleceniem Komitetu Sterującego projektanci zarekomendowali poszukiwanie innych rozwiązań niż budowa ekranów akustycznych z uwzględnieniem dalszego uspokajania ruchu.

Realizacja przekształceń ulic na podstawie kierunków wskazanych w koncepcji, będzie wieloletnim procesem podzielonym na etapy.

Pierwszy z nich rozpoczął się w 2018 – wykonanie przez Zarząd Zieleni nasadzeń drzew, dla których nie są wymagane dodatkowe uzgodnienia i istotne zmiany istniejącego zagospodarowania.

Przekształcenia w terenie będą kilkuletnie, powiązane z działaniami różnych jednostek miejskich m.in. z Zarządu Dróg Miejskich.

Jeśli chcesz...

- ☛ Zapoznać się ze szczegółami zaproponowanej koncepcji
<http://zzw.waw.pl/2018/11/21/raporty-z-konsultacji-spoecznych-zazielenmy-ulice>
- ☛ Skontaktować się z ogrodnikiem odpowiedzialnym za teren ro9@zzw.waw.pl
- ☛ Przeczytać raporty z konsultacji społecznych prowadzonych na innych ulicach
<http://zzw.waw.pl/2018/11/21/raporty-z-konsultacji-spoecznych-zazielenmy-ulice>
- ☛ Dowiedzieć się więcej o projekcie Zazieleniamy Ulice:
<http://zzw.waw.pl/2017/05/25/zieloneulice-warszawy/>
- ☛ Skontaktować się z nami:
Zarząd Zieleni m.st. Warszawy
ul. Hoża 13a, 00-528 Warszawa
tel. +48 22 277 42 00, fax: +48 22 277 42 01
e-mail: kontakt@zzw.waw.pl
strona www: zzw.waw.pl
fb: [ZieleńWarszawska](https://www.facebook.com/ZieleńWarszawska)